

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2019 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA Jerzy Skorupka

Sędziowie: SA Bogusław Tocicki (spr.)

SA Witold Franckiewicz

Protokolant: Wiktoria Dąbrowicz

przy udziale prokuratora Prokuratury (...) Marka Ratajczyka

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2019 r.

sprawy K. L. (1) oskarżonego z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk, art. 217 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk, art. 190 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk i z art. 12 kk, art. 216 § 1 kk w zw. z art. 57a § 1 kk, art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora oraz oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 29 listopada 2018 r. sygn. akt III K 117/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego K. L. (1) w ten sposób, że:

a) **stwierdza, że nawiazkę w wysokości 30.000,- (trzydziestu tysięcy) złotych na rzecz pokrzywdzonego S. M., określoną w punkcie II części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie I części rozstrzygającej przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.;**

b) **stwierdza, że obowiązek zadośćuczynienia w wysokości po 1.000,- (jednym tysiącu) złotych na rzecz pokrzywdzonych: A. P. i S. K. (1), określony w punkcie IV części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie III części rozstrzygającej ciągu przestępstw z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. oraz art. 91 § 1 k.k.;**

c) **stwierdza, że nawiazki w wysokości po 500,- (pięćset) złotych na rzecz pokrzywdzonych: S. M., A. P. i S. K. (1), określone w punkcie VI części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie V części rozstrzygającej przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;**

d) **stwierdza, że nawiazki w wysokości po 500,- (pięćset) złotych na rzecz pokrzywdzonych: S. M., A. P. i S. K. (1), określone w punkcie VIII części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie VII części rozstrzygającej przestępstwa z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;**

e) **przestępstwo przypisane oskarżonemu K. L. (1) w punkcie XI części rozstrzygającej (opisane w punkcie VIII części wstępnej) kwalifikuje jako czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U z 2019r. poz. 852) i za to na podstawie tego przepisu wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;**

f) **stwierdza, że utraciła moc kara łączna wymierzona w punkcie XVI części rozstrzygającej;**

II. **w pozostałej części zaskarżony w wyrok w stosunku do oskarżonego K. L. (1) utrzymuje w mocy;**

III. **na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. łączy kary jednostkowe orzeczone w stosunku do oskarżonego K. L. (1) i wymierza mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, na poczet której – na podstawie art. 63 § 1 k.k. – zalicza mu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 31 sierpnia 2017r. godz. 6:35 do dnia 22 grudnia 2017r. godz. 14.15;**

IV. **zasądza od oskarżonego K. L. (1) na rzecz oskarżycieli posiłkowych: S. M., A. P. i S. K. (1) po 1.200,- (jednym tysiącu dwieście) złotych tytułem poniesionych przez nich kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym;**

V. **zwalnia oskarżonego K. L. (2) od należnych Skarbowi Państwa kosztów postępowania odwoławczego, w tym od opłaty za obie instancje, obciążając Skarb Państwa wydatkami poniesionymi w tym postępowaniu.**

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury (...)w N.oskarżyła K. L. (1) o to, że:

I. w dniu 19 sierpnia 2017r. w miejscowości B., gm. N., woj. (...) przed barem gastronomicznym publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, zadając S. M. kopnięcie w lewe udo spowodował u niego obrażenia ciała w postaci złamania szyjki kości udowej lewej z przemieszczeniem, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonego na czas powyżej 7 dni,

- tj. o przestępstwo z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;

II. w tym samym czasie i miejscu publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, uderzając pięścią w twarz naruszył nietykalność cielesną A. P.,

- tj. o przestępstwo z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;

III. w tym samym czasie i miejscu publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, uderzając pięścią w twarz naruszył nietykalność cielesną S. K. (1),

- tj. o przestępstwo z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;

IV. w tym samym czasie i miejscu publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, kilkakrotnie groził S. M., S. K. (1) i A. P. pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała a groźby te wzbudziły w pokrzywdzonych uzasadnioną obawę spełnienia,

- tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i z art. 12 k.k.;

V. w tym samym czasie i miejscu publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, używając słów uznanych powszechnie za obelżywe znieważył S. M., A. P. i S. K. (1),

- tj. o przestępstwo z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;

VI. w dniu 19 sierpnia 2017r. w miejscowości B. gm. N., woj. (...) wbrew przepisom ustawy posiadał środki odurzające w postaci 1,80 grama brutto marihuany

- tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

VII. w dniu 31 sierpnia 2017r. w miejscowości P. gm. N., woj. (...) wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość substancji psychotropowych w postaci 44,27 grama brutto amfetaminy oraz 1 sztuki tabletki ekstazy,

- tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

VIII. w sierpniu 2017r. w miejscowości P. gm. N., woj. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości nie mniejszej niż 5 grama za kwotę 120zł nieustalonej osobie,

- tj. o przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2018r.sygn. akt III K – 117/18Sąd Okręgowy w Opolu orzekł następująco:

I. w ramach czynu opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku oskarżonego **K. L. (1)** uznał za winnego popełnienia tego, że 19 sierpnia 2017r. w miejscowości B., gm. N., woj. (...), przed barem gastronomicznym, działając z zamiarem ewentualnym spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, zadał S. M. kopnięcie w lewe udo powodując u niego obrażenia ciała w postaci złamania szyjki kości udowej lewej z przemieszczeniem, stanowiące ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby długotrwałej, tj. przestępstwa z art. 156 §1 pkt 2) k.k. i za to na podstawie art. 156 §1 pkt 2) k.k. skazał go na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego **K. L. (1)** na rzecz pokrzywdzonego S. M. nawiązkę w wysokości 30.000,- (trzydziestu tysięcy) złotych;

III. oskarżonego **K. L. (1)** uznał za winnego popełnienia czynów opisanych w punktach: II i III części wstępnej wyroku, przyjmując że zostały popełnione w ciągu przestępstw określonym w art. 91 § 1 k.k., tj. przestępstw z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 46 § 1 k.k. tytułem zadośćuczynienia zasądził od oskarżonego **K. L. (1)** na rzecz pokrzywdzonych: A. P. oraz S. K. (1) po 1.000,- (jednym tysiącu) złotych na każdego z nich;

V. oskarżonego K. L. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie IV części wstępnej wyroku, tj. przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

VI. na podstawie art. 57a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego **K. L. (1)** na rzecz pokrzywdzonych: S. M., A. P. oraz S. K. (1) nawiązki po 500,- (pięćset) złotych na każdego z nich;

VII. oskarżonego **K. L. (1)** uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie V części wstępnej wyroku, tj. przestępstwa z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. oraz art. 34 § 1 i § 1a pkt 1) k.k. i art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

VIII. na podstawie art. 57a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego **K. L. (1)** na rzecz pokrzywdzonych: S. M., A. P. oraz S. K. (1) nawiązki po 500,- (pięćset) złotych na każdego z nich;

IX. oskarżonego **K. L. (1)** uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku, przyjmując iż stanowi wypadek mniejszej wagi, tj. występku z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności;

X. oskarżonego **K. L. (1)** uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie VII części wstępnej wyroku, tj. występku z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XI. oskarżonego **K. L. (1)** uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie VIII części wstępnej wyroku, przyjmując iż stanowi wypadek mniejszej wagi, tj. występku z art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

XII. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego **K. L. (1)** przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa wskazanego w punkcie XI sentencji wyroku w wysokości 120 (stu dwudziestu) złotych;

XIII. na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek dowodów rzeczowych zapisanych pod nr 24/18 księgi depozytów rzeczowych Sądu Okręgowego w Opolu pod poz. 3, 4, 7, 9;

XIV. na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek dowodów rzeczowych opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr I/679/17/N, Lp. dowodu rzeczowego. 1- 4, k. 181 poprzez ich zniszczenie;

XV. na podstawie art. 70 ust. 4 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec oskarżonego **K. L. (1)** nawiązkę w wysokości 1.500,- (jednego tysiąca pięciuset) złotych na rzecz Stowarzyszenia (...) Zakład Opieki Zdrowotnej (...) Ośrodek (...) w Z.;

XVI. na podstawie art. 91 § 2 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. połączył wymierzone oskarżonemu jednostkowe kary pozbawienia wolności oraz karę ograniczenia wolności i wymierzył mu łączną karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;

XVII. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej łącznej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu **K. L. (1)** okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 31 sierpnia 2017r. godz. 6:35 do 22 grudnia 2017r. godz. 14:15;

XVIII. na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. zwrócił **K. L. (1)** jako osobie uprawnionej dowody rzeczowe zapisane pod nr 24/18 księgi depozytów rzeczowych Sądu Okręgowego w Opolu pod poz. 1, 2, 5, 6, 8;

XIX. zasądził od oskarżonego **K. L. (1)** na rzecz S. M. 1.334,- (jeden tysiąc trzysta trzydzieści cztery) złote tytułem kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie;

XX. zasądził od oskarżonego **K. L. (1)** na rzecz S. K. (1) 1.333,- (jeden tysiąc trzysta trzydzieści trzy) złote tytułem kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie;

XXI. zasądził od oskarżonego **K. L. (1)** na rzecz A. P. 1.333,- (jeden tysiąc trzysta trzydzieści trzy) złote tytułem kosztów ustanowienia pełnomocnika w sprawie;

XXII. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego **K. L. (1)** na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w części w wysokości 1.000,- (jednego tysiąca) złotych, w tym opłaty 400 złotych, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając go od obowiązku ponad 1.000 złotych.

Powyższy wyrok zaskarżyli:

- 1) Prokurator Prokuratury (...)w N.– w całości na niekorzyść oskarżonego K. L. (1);
- 2) obrońca z wyboru oskarżonego K. L. (1), adw. Ł. W. – w całości.

Prokurator Prokuratury (...)w N., powołując się na przepisy art. 438 pkt 3 i 4 k.p.k., zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

I. rażąco niewspółmierność orzeczonych wobec oskarżonego K. L. (1) kar:

- a) za czyn opisany w punkcie I wyroku, polegający na spowodowaniu ciężkiego uszczerbku na zdrowiu S. M., tj. o przestępstwo z art. 156 § 1 pkt 2 k.k., w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności,
- b) za czyn opisany w punkcie X wyroku, polegający na posiadaniu wbrew przepisom ustawy znacznej ilości substancji psychotropowych, tj. o przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w wymiarze jednego roku pozbawienia wolności,
- c) oraz za czyn opisany w punkcie XI wyroku, polegający na udzielaniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej substancji psychotropowych, tj. o przestępstwo z art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- d) a w konsekwencji kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności,

w stosunku do wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz wysokiego stopnia winy, wskutek niedostatecznego uwzględnienia okoliczności obciążających, w postaci rodzaju naruszonego dobra, rodzaju i postaci zamiaru, zachowania po popełnieniu przestępstwa oraz podczas postępowania, dotychczasowego trybu życia, takich jak: godzenie w najwyższe dobro jakim jest życie i zdrowie ludzkie; agresywne, brutalne, niczym nie sprowokowane działanie, wywołanie nieodwracalnych skutków w wielu sferach życia pokrzywdzonego S. M., brak jakiegokolwiek skruchy, uzależnienie od środków odurzających; przy równoczesnym nadaniu nadmiernego znaczenia dotychczasowej niekaralności oraz jego młodemu wiekowi, podczas gdy całość okoliczności obciążających, w tym dot. popełnienia czynu, motywacji sprawcy i jego postawy przemawia za orzeczeniem wobec oskarżonego K. L. (1) kar znacznie surowszych;

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za postawę orzekania, polegający na błędnym uznaniu, że czyn zarzucany oskarżonemu K. L. (1) w punkcie VIII aktu oskarżenia, tj. z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, polegający na udzieleniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej nieustalonej osobie substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości nie mniejszej niż 5 gram za kwotę 120 zł, z uwagi na niewielką ilość amfetaminy, którą oskarżony sprzedał nieustalonej osobie, fakt, że sprzedaż przez niego narkotyków miała miejsce tylko jednorazowo, a korzyść majątkowa, jaką z tego tytułu osiągnął była nieznaczna, stanowi przypadek mniejszej wagi, mimo iż prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego, dokonana z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, prowadzi do wniosku, że zarzucany oskarżonemu wyżej wymieniony czyn cechuje znaczny stopień społecznej szkodliwości, podobnie jak znaczny jest stopień jego winy, z uwagi na ilość udzielonej substancji psychotropowej, tj. co najmniej 5 gram amfetaminy, pozwalającej na uzyskanie co najmniej 50 działek handlowych, uzyskaną z tego tytułu korzyść majątkową, a tym samym, że nie pozwala na uznanie go za przypadek mniejszej wagi.

Podnosząc wymienione zarzuty, prokurator wniosła o: zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu K. L. (1) odpowiednio następujących kar:

- 1) za czyn opisany w punkcie I wyroku – kary 5 lat pozbawienia wolności;
- 2) za czyn opisany w punkcie X wyroku – kary 2 lat pozbawienia wolności;

3) za czyn opisany w punkcie XI wyroku, przy przyjęciu kwalifikacji z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – kary jednego roku pozbawienia wolności;

4) oraz wymierzenie kary łącznej 7 lat pozbawienia wolności.

Obrońca z wyboru oskarżonego K. L. (1), adw. Ł. W., zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) obrazę przepisów procesowych, a mianowicie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez:

a) dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, sprzecznej z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, a w rezultacie przyjęcie, iż oskarżony K. L. (1) jest winny popełnienia przestępstw:

- z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.;
- z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k.;
- z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;
- z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;

podczas gdy zgromadzone w sprawie dowody, w szczególności wyjaśnienia oskarżonego jednoznacznie wskazują, iż nie dopuścił się zarzucanych mu przestępstwa;

b) przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na oparciu orzeczenia w niniejszej sprawie wyłącznie na selektywnie wybranej części materiału dowodowego obciążającej oskarżonego K. L. (1), z jednoczesnym całkowitym pominięciem wyjaśnień wymienionego oskarżonego, który w toku postępowania sądowego wskazywał, iż działał w samoobronie, jako że pokrzywdzeni jako pierwsi zaczęli go atakować, najpierw słownie, a potem doszło do przepychanki;

c) niezgodnej ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasadami prawidłowego rozumowania ocenie zgromadzonych w niniejszej sprawie dowodów, akcentując – wbrew zasadzie obiektywizmu – jedynie okoliczności niekorzystne dla oskarżonego K. L. (1) i oparte na nieprzekonywujących dowodach, przy jednoczesnym bagatelizowaniu, a w wielu wypadkach całkowitym pominięciu tych, które przemawiały na jego korzyść, a to m.in. wersji wydarzeń samego oskarżonego, który złożył obszerne i spójne wyjaśnienia;

2) błąd w ustaleniach faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, przyjętych za podstawę wyroku, który miał istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez dowolne i nieprawidłowe przyjęcie, że oskarżony:

- w dniu 19 sierpnia 2017 r. w miejscowości B., gm. N., woj. (...) przed barem gastronomicznym, działając z zamiarem ewentualnym spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, zadał S. M. kopnięcie w lewe udo, powodując u niego obrażenia ciała w postaci złamania szyjki kości udowej lewej z przemieszczeniem, stanowiące ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby długotrwałej w sytuacji, gdy zgromadzona dokumentacja lekarska przeczy tezie, iż charakter obrażeń wypełnił znamiona ciężkiej choroby długotrwałej;
- w tym samym czasie i miejscu publicznie bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, uderzając pięścią w twarz naruszył nietykalność cielesną A. P.;
- w tym samym czasie i miejscu publicznie bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, uderzając pięścią w twarz naruszył nietykalność cielesną S. K. (1);
- w tym samym czasie i miejscu publicznie bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, kilkakrotnie groził S. M., S. K. (1) i A. P. pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała a groźby te wzbudziły w pokrzywdzonych uzasadnioną obawę spełnienia;

- w tym samym czasie i miejscu publicznie bez powodu, okazując przez to rażąco lekceważenie porządku prawnego, używając słów uznawanych za powszechnie obelżywe znieważył S. M., S. K. (1) i A. P.;

podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał na powyższą konstatację, albowiem to oskarżony został zaatakowany przez pokrzywdzonych i realizując swoje prawo do odparcia ataku bronił się, a zatem jego działanie nie mogło zostać zasadnie ocenione jako rażąco lekceważące porządek prawny, a nadto realizowało warunki działania w ramach kontrraty obrony koniecznej;

3) z daleko idącej ostrożności procesowej, gdyby Sąd II Instancji nie podzielił powyższej argumentacji:

- a) rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego K. L. (1) w zakresie czynu opisanego w punkcie II i III części wstępnej wyroku, a to kary 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- b) rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego K. L. (1) w zakresie czynu opisanego w punkcie IV części wstępnej wyroku, a to kary 8 miesięcy pozbawienia wolności;
- c) rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego K. L. (1) w zakresie czynu opisanego w punkcie V części wstępnej wyroku, a to kary 4 miesięcy ograniczenia wolności;

podczas gdy podczas gdy Sąd I Instancji nie uwzględnił ustalonych w tej sprawie okoliczności łagodzących, takich jak młody wiek oskarżonego, faktu, iż działał w samoobronie, został sprowokowany przez pokrzywdzonych, którzy pierwsi zaczęli go atakować najpierw słownie, a następnie doszło do przepychanki oraz zważywszy, iż oskarżony K. L. (1) kontynuuje naukę i podejmuje pracę zarobkową Sąd I Instancji winien rozważyć karę grzywny, która w pełni odpowiadałaby celom kary i spełniała funkcję w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej oraz zaspokajała społeczne poczucie sprawiedliwości;

4) rażąco niewspółmierność kar orzeczonych wobec oskarżonego K. L. (1):

- a) w zakresie czynu opisanego w punkcie VI części wstępnej wyroku, a to kary jednego miesiąca pozbawienia wolności;
- b) w zakresie czynu opisanego w punkcie VIII części wstępnej wyroku, a to kary 6 miesięcy pozbawienia wolności;

podczas gdy Sąd I Instancji nie uwzględnił ustalonych w tej sprawie okoliczności łagodzących, takich jak przyznanie się do winy oskarżonego, a mając to na uwadze Sąd I instancji winien rozważyć kary grzywny, które w pełni odpowiadałyby celom kary i spełniały funkcję w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej oraz zaspokajały społeczne poczucie sprawiedliwości.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca z wyboru oskarżonego K. L. (1), adw. Ł. W. wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie czynów opisanych w punktach: I-V części wstępnej wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów;
- 2) zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie czynów opisanych w punktach: VI i VIII części wstępnej wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary grzywny;
- 3) ewentualnie – zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie czynów opisanych w punktach II-V, VI i VIII części wstępnej wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary grzywny;
- 4) ewentualnie – uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację obrońcy oskarżonego K. L. (1) przez jego obrońcę z wyboru, adw. Ł. W., pełnomocnik z wyboru oskarżycieli posiłkowych: S. M., S. K. (1) i A. P., adw. K. P. wniósł o: utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku

oraz zasądzenie od oskarżonego K. L. (1) na rzecz oskarżycieli posiłkowych kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według przepisanych norm.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Na uwzględnienie zasługiwała jedynie apelacja Prokuratora Prokuratury (...)w N., w części odnoszącej się do przypisanego oskarżonemu K. L. (1) w punkcie XI części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisanego w punkcie VIII części wstępnej wyroku). Należało podzielić oceny przedstawione przez oskarżyciela publicznego, że wspomniany występek Sąd I instancji nieprawidłowo uznał za wypadek mniejszej wagi po myśli art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, gdyż należało go zakwalifikować jako przestępstwo w typie podstawowym. Mając powyższe na uwadze, zmieniono w tym zakresie zaskarżony wyrok w ten sposób, że przestępstwo przypisane oskarżonemu K. L. (1) w punkcie XI części rozstrzygającej (opisane w punkcie VIII części wstępnej) zakwalifikowano jako czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U z 2019r. poz. 852) i za to na podstawie tego przepisu wymierzono mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności. Konsekwencją tego orzeczenia było stwierdzenie, że utraciła moc kara łączna wymierzona w punkcie XVI części rozstrzygającej.

Apelacja Prokuratora Prokuratury (...)w N.nie zasługiwała na uwzględnienie w pozostałej części, gdyż wymierzone w zaskarżonym wyroku kary jednostkowe za poszczególne przestępstwa przypisane oskarżonemu K. L. (1), a także wymierzona kara łączna, nie oznaczały się rażąco niewspółmiernością (rażącą łagodnością). Kary te były wyważone i sprawiedliwe ponieważ uwzględniały wszelkie cele kary przewidziane w art. 53 § 1 i 2 k.k. oraz art. 54 § 1 k.k. Ocena taka była prawidłowa nawet jeżeli zważyć wymierzenie przez Sąd Apelacyjny surowszej kary jednostkowej za przestępstwo przypisane oskarżonemu K. L. (1) w punkcie XI części rozstrzygającej (opisane w punkcie VIII części wstępnej) zakwalifikowano jako czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U z 2019r. poz. 852).

Z tych przyczyn, na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. połączono kary jednostkowe orzeczone w stosunku do oskarżonego K. L. (1) i wymierzono mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, na poczet której – na podstawie art. 63 § 1 k.k. – zaliczono mu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 31 sierpnia 2017r. godz. 6:35 do dnia 22 grudnia 2017r. godz. 14.15.

Nie zasługiwały natomiast na uwzględnienie zarzuty i wnioski apelacji wniesionej na korzyść oskarżonego K. L. (1) przez jego obrońcę z wyboru, adw. Ł. W., gdyż Sąd Okręgowy w Opolu wydając zaskarżony wyrok nie dopuścił się obrazy przepisów procesowych i błędów w ustaleniach faktycznych, mających wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k.) poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Orzeczone kary jednostkowe i kara łączna w wymiarze 4 (czterech) lat pozbawienia wolności była prawidłowa, jak już wyżej wskazano, a wymierzone oskarżonemu kary jednostkowe i kara łączna, choć z pewnością surowe, to jednak nie odznaczały się rażąco niewspółmiernością (art. 438 pkt 4 k.p.k.) i w kontekście poważnych przestępstw popełnionych przez oskarżonego, były w pełni zrozumiałe i sprawiedliwe.

Jednocześnie, z urzędu dostrzeżono potrzebę takiego zredagowania zaskarżonego wyroku, aby nie było wątpliwości, które z orzeczonych środków kompensacyjnych zostały orzeczone w związku ze skazaniem za poszczególne przestępstwa. Chociaż układ chronologiczny zaskarżonego wyroku dawał podstawy do takich wniosków, to jednak prawidłowa technika redakcyjna wyroku nakazywała zmianę tego orzeczenia z urzędu, jeszcze w obliczu trwającego jeszcze postępowania odwoławczego. Pozwoli to na uniknięcie jakichkolwiek wątpliwości co do tego, w związku z jakimi przypisanymi oskarżonemu przestępstwami orzeczono środki kompensacyjne.

Mając powyższe na uwadze, zmieniono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego K. L. (1) w ten sposób, że:

a) stwierdzono, że nawiązkę w wysokości 30.000,- (trzydziestu tysięcy) złotych na rzecz pokrzywdzonego S. M., określoną w punkcie II części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie I części rozstrzygającej przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.;

b) stwierdzono, że obowiązek zadośćuczynienia w wysokości po 1.000,- (jednym tysiącu) złotych na rzecz pokrzywdzonych: A. P. i S. K. (1), określony w punkcie IV części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie III części rozstrzygającej ciągu przestępstw z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. oraz art. 91 § 1 k.k.;

c) stwierdzono, że nawiązki w wysokości po 500,- (pięćset) złotych na rzecz pokrzywdzonych: S. M., A. P. i S. K. (1), określone w punkcie VI części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie V części rozstrzygającej przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;

d) stwierdzono, że nawiązki w wysokości po 500,- (pięćset) złotych na rzecz pokrzywdzonych: S. M., A. P. i S. K. (1), określone w punkcie VIII części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie VII części rozstrzygającej przestępstwa z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

Aby zapewnić przejrzystość argumentacji, w dalszej części niniejszego uzasadnienia Sąd Apelacyjny odniesienie się do zarzutów i wniosków sformułowanych w poszczególnych apelacjach.

Zarzuty obrazy przepisów procesowych i błędów w ustaleniach faktycznych zawarte w apelacji obrońcy oskarżonego K. L. (1)

I. Wbrew wywodom zawartym w apelacji obrońcy z wyboru oskarżonego K. L. (1), adw. Ł. W., Sąd Okręgowy w Opolu przeprowadził postępowanie dowodowe w sposób prawidłowy i wnikliwy. Podczas postępowania dowodowego Sąd I instancji wyczerpał właściwie wszystkie dostępne możliwości dowodowe w celu ustalenia czy istnieją podstawy do przypisania oskarżonemu zarzuconego mu przestępstwa, respektując przy tym zasady procesowe, w tym zasadę prawdy materialnej (art. 2 § 2 k.p.k.), zasadę bezstronności (art. 4 k.p.k.), zasadę in dubio pro reo (art. 5 k.p.k.), a także zasadę swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Prowadziło to do wniosków, że dokonane w zaskarżonym wyroku ustalenia faktyczne wolne są od błędów i uwzględniają całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy (art. 410 k.p.k.), poza potrzebą zmiany tego orzeczenia przez przyjęcie, że przestępstwo przypisane oskarżonemu K. L. (1) w punkcie XI części rozstrzygającej (opisane w punkcie VIII części wstępnej) stanowiło występki z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U z 2019r. poz. 852) i potrzebą wymierzenia za nie nowej kary w rozmiarze 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

Sąd I instancji starannie ocenił ujawniony materiał dowodowy i słusznie doszedł do przekonania, że oskarżony K. L. (1) dopuścił się przypisanych przestępstw, a swoje stanowisko uzasadnił na tyle wyczerpująco i przekonująco, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i niekorzyść oskarżonej (art. 4 k.p.k.), że wypełnione zostały wymogi określone dla uzasadnienia wyroku przewidziane w przepisie art. 424 k.p.k. i uzasadnienie to w pełni pozwalało na kontrolę instancyjną zaskarżonego wyroku.

II. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności zeznań świadków: S. M. (k. 10, 369-371), S. K. (1) (k. 21, 371-372), A. P. (k. 372-373) i J. P. (k. 108, 373-375), uzupełnionych dokumentacją medyczną pokrzywdzonego S. M. (k. 49, 304-319) i opiniami biegłych z zakresu medycyny sądowej (k. 147-148, 320-322), jak również częściowo ocenionymi krytycznie wyjaśnieniami oskarżonego K. L. (1) (k. 62, 366-368, 376), Sąd Okręgowy w Opolu słusznie doszedł do przekonania, że to oskarżony K. L. (1) był odpowiedzialny za atak na pokrzywdzonych, znieważanie ich i kierowanie wobec nich gróźb karalnych, a wreszcie za spowodowanie dotkliwych obrażeń ciała pokrzywdzonemu S. M.. Na podstawie wymienionych dowodów, Sąd I instancji prawidłowo zrekonstruował stan faktyczny ustalając, że w dniu 19 sierpnia 2017 r. w godzinach wieczornych pokrzywdzeni: S. M., A. P. i S. K. (1) pili piwo, siedząc przy stoliku na zewnątrz Baru (...) w miejscowości B.. Bar ten był usytuowany w centrum B., przy głównej drodze prowadzącej do N. i było to miejsce ogólnie dostępne dla mieszkańców, a także osób, które przejeżdżały przez tę miejscowość. Okoliczność ta jest także notoryjna dla Sądu Apelacyjnego i wskazuje, że mimo późnej pory dnia, ogródek piwny Baru (...) spełniał kryteria uznania za miejsce publiczne w rozumieniu przepisu art. 57a § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 21 k.k.

Sąd Okręgowy ustalił słusznie, że około godz. 23.00 pod bar przyjechał motorem oskarżony K. L. (1), który po zaparkowaniu, oddał moc przy krzewach znajdujących się bezpośrednio obok tarasu, na którym siedzieli. Jeden z nich, S. K. (1) zwrócił oskarżonemu spokojnie uwagę, na takie zachowanie, na co K. L. (1) zareagował bardzo agresywnie. Zaczął wyzywać S. M., A. P. i S. K. (1) słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, a także wypowiadał groźby, że „ich dojedzie”. Takie sformułowania oznaczają zapowiedź czynnej agresji. Oskarżony K. L. (1) kupił w barze napój. Wychodząc na zewnątrz minął się w drzwiach z S. K. (1) idącym do toalety, który ponownie zwrócił oskarżonemu uwagę na niewłaściwość zachowania. Ponieważ oddawanie moczu w miejscu publicznym nie było zachowaniem akceptowalnym, uwagi pokrzywdzonych kierowane wobec K. L. (1) były w pełni uzasadnione i nie można było ich uznać za powód do jakiegokolwiek agresji ze strony oskarżonego.

Tymczasem, K. L. (1) w odpowiedzi na uwagi S. K. (1) uderzył go mocno i niespodziewanie w twarz, co spowodowało upadek tego pokrzywdzonego na ziemię. K. L. (1) również zadał mu silny cios w twarz A. P., który chciał mu udzielić pomocy S. K.. A. P. w wyniku otrzymanego ciosu również się przewrócił. Ostatni z pokrzywdzonych, S. M. odruchowo wstał od stolika, lecz widząc, że koledzy zostali uderzeni, próbował wycofać się, chcąc uniknąć kontaktu z napastnikiem. Mimo tego, oskarżony K. L. (1) pobiegł za nim i z dużą siłą kopnął go w lewe biodro, w wyniku czego S. M. doznał złamania szyjki kości udowej lewej z przemieszczeniem, które stanowiło ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby długotrwałej, po myśli art. 156 § 1 pkt 2 k.k. (por. opinia biegłych z (...) Szpitala (...) w O. – k. 320-322).

Charakterystyczne, że podczas całego zajścia żaden z pokrzywdzonych nie zadał oskarżonemu K. L. (1) jakiegokolwiek ciosu. Oczywiście, oskarżony K. L. (1) nie doznał jakichkolwiek obrażeń ciała, jak również nie wskazał on na żadne uszkodzenia motoru, który miał zostać przewrócony przez jednego z pokrzywdzonych. Taka konstatacja w pełni potwierdziła zeznania świadków: S. M. (k. 10, 369-371), S. K. (1) (k. 21, 371-372), A. P. (k. 372-373) i J. P. (k. 108, 373-375), że żaden z pokrzywdzonych nie atakował oskarżonego, natomiast sami zostali przez niego zaatakowani natychmiast i z dużą determinacją. Mówiąc wprost, oskarżony K. L. (1) zdecydował się na natychmiastowy silny atak na każdego z pokrzywdzonych, aby ich wyeliminować jako ewentualnych przeciwników. Ponieważ oskarżony K. L. (1), jako młody i wysportowany mężczyzna (trenował w przeszłości piłkę nożną oraz sporty walki), ocenił, że stać go na pokonanie wszystkich pokrzywdzonych, niespodziewających się ataku. Zdecydował się błyskawicznie na wykorzystanie swoich umiejętności walki wręcz i sprawności fizycznej mimo braku realnego zagrożenia ze strony pokrzywdzonych. W trakcie ataku, oskarżony K. L. (1) zgubił swoją szaszetkę, lecz nie zauważył tego i odjechał motorem.

Wiarygodność zeznań pokrzywdzonych: S. M. (k. 10, 369-371), S. K. (1) (k. 21, 371-372) i A. P. (k. 372-373) oraz właściciela baru (...) (k. 108, 373-375) co do przebiegu zdarzeń, a także niewiarygodność wyjaśnień samego oskarżonego (k. 54-57, 60-62, 366-368, 376), który starał się wykazać, że to on został zaatakowany przez pokrzywdzonych, którzy grozili mu i ubliżali, a także jeden z nich przewrócił mu motor na ziemię, znalazła oparcie w dalszym przebiegu zdarzeń.

Po odjechaniu oskarżonego, pokrzywdzeni: S. K. (1) i A. P. wstali o własnych siłach, natomiast S. M. nie mógł iść o własnych siłach i koledzy wnieśli go do lokalu, w którym znajdował się tylko jego właściciel J. P.. Kiedy siedzieli w barze, A. P. przyniósł szaszetkę zgubioną przez oskarżonego K. L. (1) przed lokalem i oddał ją na przechowanie J. P.. Po kilkudziesięciu minutach do baru ponownie przybył oskarżony K. L. (1), który zorientował się, że zgubił szaszetkę, zawierającą szklaną lufkę z marihuanę, bibułki do papierosów oraz wagę elektroniczną. Był bardzo pobudzony, trzymanym w ręce kaskiem motocyklowym uderzał o stoliki i żądał zwrotu szaszetki, grożąc pokrzywdzonym, że ich zabije. Pokrzywdzeni: S. M., S. K. (1) i A. P. bali się oskarżonego. Nie podjęli żadnej formy sprzeciwu wobec niego (nie mówić o agresji czynnej), lecz ograniczyli się tylko do kłamstwa, że nie są w posiadaniu szaszetki i kazali jej szukać przed wejściem do baru. S. M. powiedział K. L. (1), że ten chyba złamał mu biodro, na co oskarżony zagroził, że zaraz połamie mu drugie. Kiedy oskarżony opuścił bar J. P. na prośbę obawiających się gróźb oskarżonego pokrzywdzonych zamknął go od środka, a następnie na miejsce została wezwana policja i pogotowie ratunkowe. Zachowanie pokrzywdzonych i właściciela baru wskazywało jednoznacznie, że mimo przewagi liczebnej bali się zdeterminowanego i sprawnego fizycznie napastnika i nie podjęli wobec niego żadnego agresywnego działania.

Potwierdza to konkluzję, że napastnikiem i sprawcą wszystkich przypisanych przestępstw był oskarżony K. L. (1). Co więcej, zatajając fakt znalezienia saszetki oskarżonego, pokrzywdzeni i właściciel lokalu dali jednoznacznie wyraz temu, że zamierzali zawiadomić o zdarzeniu organy ścigania w celu ścigania K. L. (1) za popełnione przestępstwa.

Mając powyższe na uwadze, wbrew wywodom zawartym w apelacji obrońcy oskarżonego K. L. (1), adw. Ł. W., Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że dopuścił się on przypisanych przestępstw:

1) z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. polegającego na tym, że w dniu 19 sierpnia 2017r. w miejscowości B., gm. N., woj. (...), przed barem gastronomicznym, działając z zamiarem ewentualnym spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, zadał S. M. kopnięcie w lewe udo powodując u niego obrażenia ciała w postaci złamania szyjki kości udowej lewej z przemieszczeniem, stanowiące ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby długotrwałej;

2) z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. polegającego na tym, że w tym samym czasie i miejscu publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, uderzając pięścią w twarz naruszył nietykalność cielesną A. P. (w warunkach art. 91 § 1 k.k.);

3) z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. polegającego na tym, że w tym samym czasie i miejscu publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, uderzając pięścią w twarz naruszył nietykalność cielesną S. K. (1) (w warunkach art. 91 § 1 k.k.);

4) z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i z art. 12 k.k. polegającego na tym, że w tym samym czasie i miejscu publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, kilkukrotnie groził S. M., S. K. (1) i A. P. pozbawieniem życia i uszkodzeniem ciała a groźby te wzbudziły w pokrzywdzonych uzasadnioną obawę spełnienia;

5) z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. polegającego na tym, że w tym samym czasie i miejscu publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego, używając słów uznanych powszechnie za obelżywe znieważył S. M., A. P. i S. K. (1).

Zgodnie z art. 115 § 21 k.k. występkiem o charakterze chuligańskim jest występek polegający na umyślnym zamachu na zdrowie, na wolność, na cześć lub nietykalność cielesną, na bezpieczeństwo powszechne, na działalność instytucji państwowych lub samorządu terytorialnego, na porządek publiczny, albo na umyślnym niszczeniu, uszkodzeniu lub czynieniu niezdatną do użytku cudzej rzeczy, jeżeli sprawca działa publicznie i bez powodu albo z oczywiście błahego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego. Taki charakter miały wskazane wyżej przestępstwa popełnione w warunkach art. 57a § 1 k.k. przez oskarżonego K. L. (1).

Działał bowiem w miejscu publicznym (w barze, na skrzyżowaniu głównych dróg wsi B., w tym drogi prowadzącej do nieodległej N., w miejscu, gdzie dostęp mieszkańców był nieograniczony i o takiej godzinie, gdy latem mieszkańcy później udają się na spoczynek nocny).

Oskarżony K. L. (2) miał świadomość swojej sprawności fizycznej i umiejętności walki wręcz, skoro niespodziewanie zdecydował się na zaatakowanie pokrzywdzonych. Można powiedzieć, że w praktyce zdecydował się sprawdzić swoje umiejętności nabyte podczas treningów boksu i (...). Uczynił to bez powodu, gdyż takim powodem nie mogły być słuszne uwagi pokrzywdzonych, że załatwiał się w miejscu publicznym, nieopodal stolika, przy którym siedzieli pokrzywdzeni.

Jednocześnie, wobec świadomości swojej sprawności fizycznej i umiejętności walki wręcz, oskarżony K. L. (1) przewidywał i godził się z tym, że zadając kopnięcie pokrzywdzonemu S. M. w lewe udo poniżej biodra, z dużą siłą, z wyskoku, w sposób charakterystyczny dla sportów walki, a także kierując taki atak wobec nieprzygotowanego do obrony, uciekającego mężczyzny, może spowodować u niego poważne obrażenia ciała, w tym złamania szyjki kości udowej lewej z przemieszczeniem, stanowiące ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiej choroby długotrwałej.

Z tych przyczyn zasadne było przyjęcie, że oskarżony działał z zamiarem ewentualnym popełnienia przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy słusznie zwrócił uwagę, że świadomość nastąpienia takiego skutku i godzenie się na jego nastąpienie, oskarżony K. L. (1) ujawnił, gdyż po ponownym przybyciu do baru pokrzywdzony S. M. zwrócił mu uwagę, że złamał mu biodro. Oskarżony nie wyraził żadnego zdziwienia, czy troski, lecz odpowiedział, że zaraz złamanie drugie biodro pokrzywdzonemu.

III. Prawidłowe były także ustalenia Sądu I instancji o popełnieniu przez oskarżonego K. L. (1) kolejnych przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu markomanii, gdyż potwierdził to zebrany materiał dowodowy.

Po pierwsze, jeżeli chodzi o popełnienie przez oskarżonego K. L. (1) przestępstwa z art. 62 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, polegającego na posiadaniu w dniu 19 sierpnia 2017r. w miejscowości B. gm. N., woj. (...) wbrew przepisom ustawy środków odurzających w postaci 1,80 grama brutto marihuany, co stanowiło wypadek mniejszej wagi, to ustalenia w tym zakresie zostały poczynione na podstawie zeznań świadków: S. M. (k. 10, 369-371), S. K. (1) (k. 21, 371-372), A. P. (k. 372-373) i J. P. (k. 108, 373-375), uzupełnionych wynikami zatrzymania saszetki K. L. (1) znalezionej przez pokrzywdzonego S. K. pod barem, w której znajdowała się szklana lufka nabita marihuaną, bibułki do papierosów oraz waga elektroniczna (k. 2-4), wynikami użycia testera narkotykowego i ważenia (k. 5, 6) oraz opiniami fizykochemicznymi (k. 178, 272-273).

Oczywiste było także, że właśnie zgubienie saszetki z marihuaną i wagą elektroniczną, spowodowało dalsze agresywne zachowanie oskarżonego wobec pokrzywdzonych, gdy wrócił do baru, gdyż mogło nie tylko doprowadzić do ujawnienia tożsamości sprawcy pobicia pokrzywdzonych, lecz przede wszystkim ujawnić, że posiada on narkotyki, a może nawet wskazywać, że trudni się on procederem handlu narkotykami. Zresztą, w swoich wyjaśnieniach oskarżony K. L. (1) przyznał się do tego przestępstwa (k. 62, 366-368, 376).

Po wtóre, jeżeli chodzi o popełnienie przez oskarżonego K. L. (1) przestępstwa z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, polegającego na tym, że w sierpniu 2017r. w miejscowości P. gm. N., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości nie mniejszej niż 5 grama za kwotę 120 złotych nieustalonej osobie, to ustalenia Sądu Okręgowego w tym zakresie znalazły przede wszystkim oparcie w wyjaśnieniach samego oskarżonego (k. 62). Nie był to jednak jedyny dowód wskazujący na prawdziwość oskarżenia K. L. (1), gdy potwierdził udzielenie nieustalonej osobie amfetaminy w ilości nie mniejszej niż 5 grama za kwotę 120 złotych.

Podczas przeszukania w mieszkaniu oskarżonego K. L. (1) w P., przeprowadzonego niemal pod dwóch tygodniach od zdarzeń spod baru, czyli w dniu 31 sierpnia 2017r., ujawniono bowiem znaczną ilość substancji psychotropowych w postaci 44,27 grama brutto amfetaminy oraz 1 tabletkę ekstazy (k. 35-37). Ustalenia te potwierdziły wyniki użycia testera narkotykowego i ważenia (k. 27-29) oraz opinie fizykochemiczne (k. 178, 272-273). Także oskarżony K. L. (1) podczas jednego z przesłuchań (k. 60-62) przyznał się do popełnienia tego przestępstwa i je opisał.

Ujawnione podczas przeszukania ilości substancji psychotropowych były tak znaczne, że świadczyły o przeznaczeniu na handel, a nie na własne potrzeby oskarżonego. Ponadto, w saszetce K. L. (1) znalezionej przez pokrzywdzonego S. K. pod barem, znajdowała się nie tylko szklana lufka nabita marihuaną, lecz także bibułki do papierosów oraz waga elektroniczna (k. 2-4), co było ważną przesłanką, że trudnił się rozprowadzaniem narkotyków. Co więcej, podczas zatrzymania oskarżony K. L. (1) miał przy sobie pieniądze w drobnych nominałach (k. 41-44) charakterystycznych dla transakcji sprzedaży narkotyków bezpośrednim odbiorcom.

Ponieważ z kwestionariusza specjalisty do spraw uzależnień (k. 172, 198-210) wynikało, że oskarżony K. L. (1) zażywał narkotyki (amfetaminę i marihuanę), a także wykazuje objawy uzależnienia, to prowadzi do wniosku, iż właśnie takie osoby podejmują się rozprowadzania narkotyków, aby zdobyć środki finansowe na zakup narkotyków także dla siebie.

Z tych przyczyn, nawet w obliczu wycofania się przez oskarżonego K. L. (1) z przyznania do rozprowadzania narkotyków, dalsze jego wyjaśnienia w tym zakresie były niewiarygodne, co słusznie dostrzegł Sąd I instancji.

Dalsze uwagi co do tego, że Sąd Okręgowy niesłusznie uznał ten czyn za wypadek mniejszej wagi po myśli art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zostaną omówione podczas oceny zasadności apelacji Prokuratora (...)w N..

Po trzecie, jak już wyżej wskazano, jeżeli chodzi o popełnienie przez oskarżonego K. L. (1) przestępstwa z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, polegającego na tym, że w dniu 31 sierpnia 2017r. w miejscowości P. gm. N., woj. (...), wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość substancji psychotropowych w postaci 44,27 grama brutto amfetaminy oraz 1 sztuki tabletki ekstazy, to ustalenia faktyczne w tym zakresie potwierdziły wyniki przeszukania w mieszkaniu oskarżonego K. L. (1) w P., przeprowadzonego niemal pod dwóch tygodniach od zdarzeń spod baru, czyli w dniu 31 sierpnia 2017r., podczas którego ujawniono znaczną ilość substancji psychotropowych w postaci 44,27 grama brutto amfetaminy oraz 1 tabletkę ekstazy (k. 35-37). Ustalenia te potwierdziły wyniki użycia testera narkotykowego i ważenia (k. 27-29) oraz opinie fizykochemiczne (k. 178, 272-273). Także oskarżony K. L. (1) przyznał się do popełnienia tego przestępstwa i je opisał (k. 54-57, 60-62, 366-368, 376).

Związek oskarżonego K. L. (1) z narkotykami potwierdziło opisane wyżej ujawnienie w jego saszetce szklanej lufki z marihuaną, bibułki do papierosów oraz wagi elektronicznej (k. 2-4), a także ustalenia specjalisty do spraw uzależnień (k. 172, 198-210), z których wynikało, że oskarżony K. L. (1) zażywał narkotyki (amfetaminę i marihuanę), a także wykazuje objawy uzależnienia.

IV. Wbrew zarzutom obrońcy oskarżonego, odnoszącym się do rzekomej obrazy art. 7 k.p.k. oraz art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz błędów w ustaleniach faktycznych, nie można w żadnym wypadku doszukiwać się naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów w tym, że Sąd I instancji uznał za niewiarygodne wyjaśnienia oskarżonego, odrzucając szereg podanych przez niego okoliczności jako nieistotnych, niewiarygodnych i wynikających wyłącznie z obaw przed odpowiedzialnością karną.

Jak wielokrotnie podkreślano w doktrynie i orzecznictwie, przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. wtedy, gdy: jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.), stanowi wyraz rozważenia wszystkich tych okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.), jest wyczerpujące i logiczne - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.). Akcentuje to szereg orzeczeń Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych (por. wyrok SN z 3.09.1998r. sygn. V KKN 104/98 – Prokuratura i Prawo 1999, nr 2, poz. 6; a także wyrok S.A. w Łodzi z 20.03.2002r. sygn. II AKa 49/02 – Prokuratura i Prawo 2004, nr 6, poz. 29). Wszystkim tym wymogom Sąd Okręgowy w Opolu sprostał, nie naruszając także przepisu art. 5 § 2 k.p.k. nakładającego obowiązek rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego.

Sąd Najwyższy odnosił się w szeregu swoich orzeczeń do tego jak należy rozumieć i stosować zasadę in dubio pro reo. Jak stwierdził w jednym z nich: „Zasada in dubio pro reo (art. 5 § 2 k.p.k.) nie ogranicza utrzymanej w granicach racjonalności swobody oceny dowodów. Jeżeli zatem z materiału dowodowego wynikają różne wersje wydarzenia, to nie jest to jeszcze równoznaczne z zaistnieniem "nie dających się usunąć wątpliwości" w rozumieniu tego przepisu. W takim wypadku sąd jest zobowiązany do dokonania ustaleń właśnie na podstawie swobodnej oceny dowodów. Dopiero wtedy, gdy - po wykorzystaniu wszelkich istniejących możliwości - wątpliwości nie zostaną usunięte, należy je wytłumaczyć w sposób korzystny dla oskarżonego. Jeżeli jednak sąd dokona stanowczych ustaleń, to w ogóle nie może zachodzić obraza art. 5 § 2 k.p.k. (bo według tych ustaleń nie ma wątpliwości), a tylko powstaje kwestia, czy ustalenia te są prawidłowo dokonane (bez naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów)” (postanowienie SN z dnia 17.12.2003r. sygn. V KK 72/03 - LEX nr 83771).

Podobne stanowisko znajdujemy w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 1999r. sygn. IV KKN 714/98: „Stan określany przez ustawodawcę, jako "nie dające się usunąć wątpliwości" (art. 5 § 2 k.p.k.), powstaje - jeśli pominać wątpliwości natury nie faktycznej, lecz prawnej - dopiero w następstwie oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Dopiero wówczas bowiem można stwierdzić, czy wątpliwości w ogóle wystąpiły, czy były rozsądne, a nie wydumane, czy i jakie miały znaczenie dla kwestii odpowiedzialności prawnej oskarżonego, czy udało się je przewyciężyć w sposób dopuszczalny przez prawo procesowe itp. O naruszeniu zasady in dubio pro reo nie można zatem mówić wówczas, gdy sąd w wyniku pełnej i poprawnie dokonanej swobodnej oceny dowodów uznał, że brak jest wątpliwości, albo że nie mają one znaczenia dla odpowiedzialności prawnej oskarżonego. Jest jednocześnie dobrym prawem obrony oskarżonego mnożenie, a nawet wyolbrzymianie na każdym etapie postępowania takich faktów i ich ocen, które pozwalają na powątpiewanie w jego winę, pod warunkiem wszakże nieprzeinaczania faktów (lojalności wobec faktów)” (Prokuratura i Prawo 2000, nr 4, poz. 8).

W wyniku analizy dowodowej Sąd Okręgowy ocenił wyjaśnienia oskarżonego K. L. (1) i zeznania wszystkich świadków, opinie biegłych oraz zebraną dokumentację. Sąd Okręgowy nie tylko nie podjął wątpliwości co do wiarygodności dowodów obciążających oskarżonego, lecz wręcz uznał je za prawdziwe, a wyjaśnienia oskarżonego, w części kwestionującej swoje sprawstwo i winę, ocenił wyłącznie jako przyjętą linię obrony, obliczoną na uniknięcie odpowiedzialności karnej. Słusznie zatem Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że oskarżony K. L. (1) dopuścił się wszystkich przypisanych mu przestępstw.

Jak wskazywano w doktrynie, błąd w ustaleniach faktycznych (error facti) przyjętych za podstawę orzeczenia to błąd, który wynika bądź z niepełności postępowania dowodowego (tzw. błąd "braku"), bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów (błąd "dowolności"). Może on więc być wynikiem nieznamomości określonych dowodów lub nieprzebrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów (art. 7), np. błąd logiczny w rozumowaniu, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonującym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych itd. (T. Grzegorzczak – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, wyd. III, Zakamycze 2003, – s. 1133-1134).

Wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może ograniczać się wyłącznie do polemiki z ocenami dokonanymi przez Sąd I instancji, bez wskazania jakich konkretnie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu, nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych. Wyraża to wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2005r. sygn. WA – 10/05: „Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu a quo wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia, lecz musi zmierzać do wykazania jakich konkretnie uchybień w zakresie logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego nie na innych dowodach od tych, na których oparł się sąd pierwszej instancji (...) nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych.

Istota zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych nie może opierać się na odmiennej ocenie materiału dowodowego, innymi słowy mówiąc na forsowaniu własnego poglądu strony na tę kwestię. Stawiając tego rodzaju zarzut należy wskazać, jakich uchybień w świetle zgodności (lub niezgodności) z treścią dowodu, zasad logiki (błądność rozumowania i wnioskowania) czy sprzeczności (bądź nie) z doświadczeniem życiowym lub wskazaniem wiedzy dopuścił się w dokonanej przez siebie ocenie dowodów sąd pierwszej instancji” (OSNwSK 2005, z. 1, poz. 949 oraz poz. 947; podobnie T. Grzegorzczak – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, , wyd. III, Zakamycze 2003 s. 1134 oraz P. Hoffmański, E. Sadzik, K. Zgryzek – Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. II, Warszawa 2007, s. 666-667).

W realiach niniejszej sprawy, jak już wyżej wskazano, poza polemiką z ustaleniami faktycznymi, w swojej apelacji obrońca oskarżonego nie postawił zaskarżonemu wyrokowi żadnych rzeczowych zarzutów dotyczących niewłaściwego

odczytania treści dowodów, błędów logicznego rozumowania i wnioskowania, a także sprzeczności ustaleń Sądu I instancji ze wskazaniami wiedzy i zasadami doświadczenia życiowego. Mając powyższe na uwadze apelacja ta, w zakresie zarzutów odnoszących się do sprawstwa i winy, nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych co do czynu zarzucanego oskarżonemu K. L. (1) w punkcie VIII aktu oskarżenia, tj. z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zawarty w apelacji prokuratora

Jak już wyżej sygnalizowano, zasługiwał na uwzględnienie zarzut zawarty w apelacji Prokuratora Prokuratury (...)w N., w części odnoszącej się do przypisanego oskarżonemu K. L. (1) w punkcie XI części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku (opisanego w punkcie VIII części wstępnej wyroku). Należało bowiem podzielić oceny przedstawione przez oskarżyciela publicznego, że wspomniany występki Sąd I instancji nieprawidłowo uznał za wypadek mniejszej wagi po myśli art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, gdyż należało go zakwalifikować jako przestępstwo w typie podstawowym.

Rację miała prokurator wskazując, że Sąd I instancji dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za postawę orzekania, polegającego na uznaniu, że udzielenie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej nieustalonej osobie substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości nie mniejszej niż 5 gram za kwotę 120 złotych, stanowi przypadek mniejszej wagi. Nie można bowiem zaakceptować takiego stanowiska w obliczu tego, że ilość sprzedanej przez oskarżonego K. L. (1) substancji psychotropowej nie była mała (nieznaczna), gdyż pozwalała na uzyskanie co najmniej 50 działek handlowych. Co więcej, podczas przeszukania mieszkania oskarżonego K. L. (1) w P., przeprowadzonego w dniu 31 sierpnia 2017r., ujawniono znaczną ilość substancji psychotropowych w postaci 44,27 grama brutto amfetaminy oraz 1 tabletkę ekstazy (k. 35-37). Ustalenia te potwierdziły wyniki użycia testera narkotykowego i ważenia (k. 27-29) oraz opinie fizykochemiczne (k. 178, 272-273). Taka ilość środków odurzających dawała podstawę do wnioskowania, że nie były przechowywane wyłącznie na własne potrzeby oskarżonego.

Mając powyższe na uwadze, zmieniono w tym zakresie zaskarżony wyrok w ten sposób, że przestępstwo przypisane oskarżonemu K. L. (1) w punkcie XI części rozstrzygającej (opisane w punkcie VIII części wstępnej) zakwalifikowano jako czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U z 2019r. poz. 852) i za to na podstawie tego przepisu wymierzono mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności. Konsekwencją tego orzeczenia było stwierdzenie, że utraciła moc kara łączna wymierzona w punkcie XVI części rozstrzygającej.

Konsekwencją tego orzeczenia było stwierdzenie, że utraciła moc kara łączna wymierzona w punkcie XVI części rozstrzygającej. Z tych przyczyn, na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 87 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k. połączono kary jednostkowe orzeczone w stosunku do oskarżonego K. L. (1) i wymierzono mu karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, na poczet której – na podstawie art. 63 § 1 k.k. – zaliczono mu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 31 sierpnia 2017r. godz. 6:35 do dnia 22 grudnia 2017r. godz. 14.15.

Zarzuty dotyczące rażącej niewspółmierności kar jednostkowych i kary łącznej zawarte w apelacjach prokuratora oraz obrońcy oskarżonego K. L. (1)

I. Nie zasługiwały na uwzględnienie zarzuty dotyczące rażącej niewspółmierności kar jednostkowych i kary łącznej zawarte w apelacjach prokuratora oraz obrońcy oskarżonego K. L. (1).

Oceniając prawidłowość wymierzonych oskarżonemu K. L. (1) kar jednostkowych i kary łącznej należało ponownie odwołać się do dyrektyw sędziowskiego wymiaru kary z art. 53 § 1 i 2 k.k., a ponieważ oskarżony w chwili popełnienia przestępstw nie ukończył jeszcze 20 lat, także do dyrektyw wymiaru kary wobec sprawcy młodocianego, przewidzianych w art. 54 § 1 k.k.

Przepis art. 53 stanowi, że sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w

zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (§ 1). Wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, zwłaszcza w razie popełnienia przestępstwa na szkodę osoby nieporadnej ze względu na wiek lub stan zdrowia, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego (§ 2).

Należało się zgodzić z Sądem Okręgowym w Opolu, który w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (k. 393v-394v) wskazał, że przy wymiarze kar jednostkowych dla oskarżonego K. L. (1) należało uwzględnić, że przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. dopuścił się on w zamiarze ewentualnym, a nie bezpośrednim, zaś obrażenia, jakich doznał pokrzywdzony S. M. były wynikiem wyjątkowo niekorzystnego dla niego splotu zdarzeń i nie chciał ich celowo zadać oskarżony. Oczywiście, działanie oskarżonego pod Barem (...) w dniu 19 sierpnia 2017r. odznaczało się wysokim stopniem agresywności, gdyż niesprowokowany zaatakował pokrzywdzonego, zadając mu jedno kopnięcie w nogę, czym doprowadził do złamania kości udowej, ze skutkami, które rzutują do chwili obecnej na sprawność pokrzywdzonego i możliwość powrotu do pracy. Okolicznością obciążającą była również postawa oskarżonego, który nie poczuwał się do winy, na żadnym etapie nie przeprosił pokrzywdzonego za swój czyn, co więcej, w dniu zdarzenia kiedy S. M. powiedział mu, że prawdopodobnie złamał mu nogę, oskarżony odparł, że zaraz złamie mu drugą, co świadczy o tym, iż odnosił się do całej sytuacji bezrefleksyjnie, nie licząc się ze zdrowiem innej osoby. Orzeczona za to przestępstwo kara 3 lat pozbawienia wolności, a więc w dolnym wymiarze ustawowego zagrożenia była adekwatna, nie przekraczała stopnia społecznej szkodliwości czynu i też stopnia winy.

Jak podkreślił słusznie Sąd Okręgowy, oskarżony K. L. (1) – jako osoba młoda i nie w pełni ukształtowana i dojrzała – nie jest osobą wymagającą dłuższej izolacji. Zachowanie oskarżonego wobec pokrzywdzonego S. M. było jednorazowe (tylko raz uderzył pokrzywdzonego i nie zadawał mu dalszych ciosów), nie eskalował przemocy. Z kolei uderzenia, które wymierzył A. P. i S. K. (1) były jednorazowymi ciosami, które nie spowodowały u pokrzywdzonych żadnych poważnych obrażeń, a przebieg wydarzeń, gdyby nie ciężki uszczerbek na zdrowiu, którego doznał S. M., byłyby charakterystyczne dla typowego pobicia w barze, incydentu.

Sąd Okręgowy dostrzegł przy tym, że poza atakiem fizycznym na pokrzywdzonych, zachowanie oskarżonego K. L. (1) obejmowało również kierowanie w ich stronę gróźb i wyzwisk, w warunkach występków o charakterze chuligańskim, co należało ocenić obciążająco.

W podobny sposób, przez pryzmat młodego wieku oskarżonego, Sąd I instancji ocenił przestępstwa oskarżonego K. L. (1) z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w tym niewielka ilość posiadanej przez K. L. (1) marihuany, jednorazową sprzedaż amfetaminy nieustalonej osobie, a także niewielką osiągniętą z tej transakcji korzyść majątkową (120 złotych).

II. Wymierzone oskarżonemu kary jednostkowe, w tym orzeczone przez Sąd Apelacyjny kara za przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (opisane w punkcie VIII zaskarżonego wyroku) i kara łączna 4 lat pozbawienia wolności były sprawiedliwe i z pewnością nie odznaczały się nadmierną łagodnością i nadmierną surowością. Zostały ukształtowane z respektowaniem dyrektyw sędziowskiego wymiaru kary przewidzianych w art. 53 § 1 k.k., a także uwagą, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy. Sąd I instancji uwzględnił stopień społecznej szkodliwości czynów oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wzięto także pod uwagę motywację i sposób zachowania się sprawcy, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na nim obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu.

Wymierzone ostatecznie kary jednostkowe oraz kara łączna 4 lat pozbawienia wolności, w tym za przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, były prawidłowe i sprawiedliwe. Kary te uwzględniały bowiem również to,

że przestępstwa te odznaczały się dużym ładunkiem społecznej szkodliwości, za czym przemawiały okoliczności przedmiotowe (zakres naruszonego dobra prawnego, w tym zdrowia społeczeństwa zagrożonego plagą narkomanii, liczby osób którym udzielił narkotyków, rodzaju narkotyków, w tym amfetaminy należącej do tzw. „twardych”, silnie uzależniających) i okoliczności podmiotowe (postać zamiaru, premedytacja w dążeniu do celu i niskie pobudki działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowych).

Można było również zgodzić się z Sądem I instancji, który uznał, że kara łączna wymierzona oskarżonemu K. L. (1) powinna oscylować ku zasadzie absorpcji. Rzeczywiście, uzasadniało to popełnienie przez oskarżonego przestępstw w tożsamym lub bardzo zbliżonym czasie, pozostających w ścisłym związku przedmiotowo-podmiotowym, godzących w te same dobra chronione.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary musi oznaczać, że wymierzona przez sąd kara jest dalece niesprawiedliwa i diametralnie odbiega od tej kary, którą należałoby wymierzyć uwzględniając stopień winy i stopień społecznej szkodliwości czynu. Ta niewspółmierność powinna być widoczna, rzucająca się w oczy, choć nie musi być rażąca (por. G. Bogdan, Z. Ćwiąkalski, P. Kardas, J. Majewski, J. Raglewski, M. Szewczyk, W. Wróbel, A. Zoll, Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Zakamycze 2004, wyd. II, Tom I – teza 14 do art. 60 k.k.).

Zgodnie z przepisem art. 54 § 1 k.k. wymierzając karę nawet sprawcy nieletniemu albo młodocianemu, sąd kieruje się przede wszystkim tym, aby sprawcę wychować, to jednak nie oznacza to „konieczności” orzekania wobec sprawców młodocianych wyłącznie kar wolnościowych lub nadzwyczajnego złagodzenia kary. Jedyne na marginesie należy przypomnieć stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 7 września 2006r. sygn. II KK – 118/06: (...) i "względy wychowawcze" nie mają samodzielnego bytu jako podstawa szczególnego kształtowania wymiaru kary (złagodzenia kary), a stanowią jedynie punkt wyjściowy i muszą być zestawione z pozostałymi okolicznościami podmiotowymi i przedmiotowymi, mającymi znaczenie dla wymiaru kary. Względy wychowawcze kary nie wyłączają funkcji represyjnej kary. Równie ważnymi przesłankami przy ustalaniu kary młodocianemu sprawcy jest też stopień jego zdemoralizowania, tryb życia przed popełnieniem przestępstwa, zachowanie się po jego popełnieniu, motywy i sposoby działania czynniki te mogą przeważać tak dalece, iż zasadne będzie wymierzenie takiemu sprawcy kary nawet w górnych granicach ustawowego zagrożenia” (OSNwSK 2006/1/1696).

Okoliczności opisane szczegółowo wyżej skłoniły do przekonania, że wymierzone oskarżonemu K. L. (1) kary jednostkowe i kara łączna 4 lat pozbawienia wolności nie są rażąco surowe i rażąco łagodne, natomiast są sprawiedliwe. Kary w tej postaci pozwolą nie tylko zrealizować cele zapobiegawcze i wychowawcze, w tym będą dla oskarżonego sygnałem, że jego czyny zostały napiętnowane, zaś przestępstwo się nie opłaca i w wypadku dalszego łamania zasad porządku prawnego może spodziewać się sankcji karnej, lecz także w zakresie społecznego oddziaływania kary – szczególnie w odniesieniu do sposobu działania oskarżonego – będą to kary zrozumiałe i sprawiedliwe.

Chociaż młody wiek sprawców w tego rodzaju przestępczości, połączonej z groźbą użycia przemocy lub związanej z posiadaniem narkotyków i ich rozprowadzaniem, nie stanowi wyjątku, to jednak należy dostrzec wyraźnie dotychczasową niekaralność oskarżonego (k. 101, 284, 492), pozytywną opinię środowiskową przedstawioną w wywiadzie kuratora (k. 285-286), a przede wszystkim potrzebę wychowawczego charakteru kary wobec sprawcy młodocianego.

Sąd Apelacyjny dopuścił także w postępowaniu odwoławczym dowód z opinii o oskarżonym K. L. (1) o jego zachowaniu w okresie niemal 4-miesięcznego stosowania tymczasowego aresztowania (od dnia 31 sierpnia 2017r. godz. 6:35 do dnia 22 grudnia 2017r. godz. 14.15) i osadzenia w Oddziale Zewnętrznym w P. Zakładzie Karnego w N. (k. 493-494). W opinii wydanej przez tę jednostkę penitencjarną odnotowano, że oskarżony K. L. (1) starał się przestrzegać przepisy wynikające z regulaminu oraz porządku wewnętrznego. W grupie osadzonych prowadził bezkonfliktowy tryb życia. Nie dokonywał aktów samoagresji. Nie były stosowane wobec osadzonego środków przymusu bezpośredniego. Zachowanie osadzonego od momentu umieszczenia w warunkach izolacji więziennej kształtowało się jako umiarkowane. Osadzony nie był nagradzany regulaminowo, karany dyscyplinarnie również nie

był. Nie korzystał z systemu przepustkowego i nie był zatrudniony. Nie brał udziału w programach resocjalizacyjnych, czy też w programach readaptacyjnych, natomiast utrzymywał kontakt zewnętrzny w postaci wymiany korespondencji z najbliższymi. Nie był uczestnikiem podkultury przestępczej. Chętnie uczestniczył w organizowanych zajęciach kulturalno-oświatowych i sportowych. W wolnym czasie oglądał głównie programy telewizyjne i czytał dostępną prasę. Wobec zarzucanego czynu wykazywał krytyczny stosunek.

Pobyt oskarżonego K. L. (1) w warunkach izolacji niewątpliwie zrealizował częściowo cele resocjalizacyjne, zaś przedstawiona wyżej opinia penitencjarna wskazuje na podatność oskarżonego w zakresie zabiegów readaptacyjnych i resocjalizacyjnych. Przeczy to tezie wyrażonej w apelacji Prokuratora Prokuratury (...)w N.o potrzebie znaczącego podwyższenia kar jednostkowych i kary łącznej.

Surowsze kary nie wypełniłyby celów kary wychowawczych i zapobiegawczych w odniesieniu do oskarżonego, gdyż zostałyby poczytane jako niesprawiedliwe i krzywdzące. Natomiast kary ukształtowane ostatecznie przez sądu obu instancji ugruntują w nim przekonanie o nieuchronności kary i w taki sam sposób zostaną odebrane w społeczność lokalnej. Od orzeczonej kary należy oczekiwać, by miała taki odzew społeczny, żeby została uznana za wyważoną i sprawiedliwą, a także zrozumiałą jako antidotum na zagrożenia społeczne, w tym wypadku narkomanią. Takie cele w stosunku do oskarżonego K. L. (1) wypełnią orzeczone kary jednostkowe i kara łączna. należy przy tym pamiętać, że kary w postaci ukształtowanej przez Sąd Okręgowy zostały zaakceptowane przez oskarżycieli posiłkowych, w tym przez pokrzywdzonego S. M., którzy nie składali apelacji, a w odpowiedzi na apelację wnosili o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy (k. 485-487). Ma to o tyle istotne znaczenie, że w zaskarżonym wyroku orzeczono istotne środki kompensacyjne, które mogą być skutecznie wykonane w takim wypadku, gdy umożliwi się oskarżonemu zebranie środków finansowych na ten cel. Długotrwała izolacja więzienna (oczekiwana w apelacji prokuratora) niweczyłaby wspomniany cel.

Prowadziło to do nieuwzględnienia apelacji Prokuratora Prokuratury (...)w N. oraz apelacji obrońcy oskarżonego K. L. (1) w tej części.

Pozostałe rozstrzygnięcia

I. Jak już wyżej wskazano, z urzędu dostrzeżono potrzebę takiego zredagowania zaskarżonego wyroku, aby nie było wątpliwości, które z orzeczonych środków kompensacyjnych zostały orzeczone w związku ze skazaniem za poszczególne przestępstwa. Chociaż układ chronologiczny zaskarżonego wyroku dawał podstawy do takich wniosków, to jednak prawidłowa technika redakcyjna wyroku nakazywała zmianę tego orzeczenia z urzędu, jeszcze w obliczu trwającego jeszcze postępowania odwoławczego. Pozwoli to na uniknięcie jakichkolwiek wątpliwości co do tego, w związku z jakimi przypisanymi oskarżonemu przestępstwami orzeczono środki kompensacyjne.

Mając powyższe na uwadze, zmieniono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego K. L. (1) w ten sposób, że:

- a) stwierdzono, że nawiązkę w wysokości 30.000,- (trzydziestu tysięcy) złotych na rzecz pokrzywdzonego S. M., określoną w punkcie II części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie I części rozstrzygającej przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.;
- b) stwierdzono, że obowiązek zadośćuczynienia w wysokości po 1.000,- (jednym tysiącu) złotych na rzecz pokrzywdzonych: A. P. i S. K. (1), określony w punkcie IV części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie III części rozstrzygającej ciągu przestępstw z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. oraz art. 91 § 1 k.k.;
- c) stwierdzono, że nawiązki w wysokości po 500,- (pięćset) złotych na rzecz pokrzywdzonych: S. M., A. P. i S. K. (1), określone w punkcie VI części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie V części rozstrzygającej przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.;

d) stwierdzono, że nawiązki w wysokości po 500,- (pięćset) złotych na rzecz pokrzywdzonych: S. M., A. P. i S. K. (1), określone w punkcie VIII części rozstrzygającej, orzeczono od oskarżonego K. L. (1) w związku z przypisaniem mu w punkcie VII części rozstrzygającej przestępstwa z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

II. Orzeczenia o zasądzeniu od oskarżonego K. L. (1) na rzecz oskarżycieli posiłkowych: S. M., A. P. i S. K. (1) po 1.200,- (jednym tysiącu dwieście) złotych tytułem poniesionych przez nich kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym oparto o przepis art. 627 k.p.k. w zw. z § 11 ust. 2 pkt 5 oraz § 15 ust. 1-3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r., poz. 1800 z późniejszymi zmianami).

W oparciu o przepisy art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 635 k.p.k. zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze należnych Skarbowi Państwa, obciążając wydatkami tego postępowania Skarb Państwa, w tym od opłat za obie instancje. W zakresie tego rozstrzygnięcia uwzględniono stan majątkowy i osobisty oskarżonego, a także fakt orzeczenia wobec niego bezwzględnej kary pozbawienia wolności, który znacznie ograniczy jego możliwości zarobkowe.

<i>Bogusław Tocicki</i>	<i>Jerzy Skorupka</i>	<i>Witold Franckiewicz</i>
--------------------------------	------------------------------	-----------------------------------